

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.958.

LETO XII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v četrtek, dne 26. septembra 1929.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 112.

Bolniško zavarovanje samostojnih trgovcev.

V zmislu sklepa občnega zbora z dne 18. marca t. l. se je pri gremiju trgovcev sestavil pripravljalni odbor za ustanovitev bolniškega društva trgovcev v Ljubljani, ki ima med drugim tudi nalogo, da delovanje društva, če se pokaže potreba, razširi tudi na celo ljubljansko oblast.

Pripravljalni odbor je že začel z delovanjem in je razposlal vsem članom okrožnico, ki jo radi važnosti objavljamo v celoti:

Bavimo se z ustanovitvijo bolniškega društva trgovcev, pa nam je čast v sledečem obrazložiti Vam naše namene v nadi, da se tudi Vi zanimate za to perečo socialno vprašanje našega trgovstva.

V današnjih časih preobilice trgovskih podjetij in slabega blagostanja potrošacev je trgovec zaslužen težak in skromen, pa trgovec dandanes le težko zadostno prišteji za slučaj bolezni in za starost. Za srednjega in malega trgovca je bolezen v takih prilikah težko in dvojno zlo, ki ga ne le ovira pri vsakdanjem delu, nego zahteva tudi težke denarne žrtve za zdravljenje. Želja po zaščiti pred tem zlom je dovela do bolniškega zavarovanja vseh vrst nastavljenecv, katerim je dandanes dana prilika za različne načine specialnega zdravljenja, medtem, ko večji del našega trgovskega staleža stoji še vedno radi pomanjkanja vsake vzajemne pomoči v slučaju težkega obolenja pred pravo gospodarsko katastrofo. Časi, ko je zadostoval domači zdravnik, katerega mu je bilo treba koncem leta poravnati primeren račun, so minuli, ker so se razmere tekom časa bistveno spremenile. Dandanes naj bi bil domači zdravnik le svetovalec pri ubiranju poti v drago specialno zdravljenje, kajti moderna medicina je dosegla obilo novih metod, ki se pa ne dajo več uporabljati v domači oskrbi, nego je potrebna nega v bolnicah, zdraviliščih in drugih zdravstvenih napravah.

Vsa ta dejstva jasno pričajo, da je potrebna dandanes organizirana vzajemna pomoč, ki naj v vsakem primeru skuša dati bolniku na razpolago zadostna sredstva za velike stroške zdravljenja. Organizacija bolniške pomoči pa mora sloneti pri gospodarjih na povsem svojevrstni podlagi, čisto drugače, kot pri prisilnem zavarovanju in bi bilo treba organizirati naše bolniško društvo na principu zavarovanja stroškov za zdravljenje. Bolniško zavarovanje naj nudi našim zavarovancem kolikor mogoče nekontrolirano, prosto izbiro zdravnikov in zdravstvenih naprav. Obenem naj daje najvišjo možno, toda nikdar popolno (do 85%), odškodnino za stroške zdravnika, bolnice, zdravil in ostalih zdravilnih pripomočkov. Zmisel tega odškodninskega zavarovanja pa je, da nudi pomoč le tam, kjer nastane prava škoda. Zategadelj se na primer redno ne daje odškodnina za kratko obolenje za enkratno konzultacijo zdravnika. Namen je podpirati obolelega v slučaju daljše ali dolgotrajne bolezni s ciljem, da se mu povrne čimvečji del stroškov za zdravljenje, da ne bi trpelo zdravo ravnotežje v gospodarstvu obolelega. Tak ustroj bolniškega zavarovanja ni kompliciran in zato primeroma ugoden, ker odpadejo vsi veliki režijski stroški kontrole, lastnih zdravnikov in drugega.

Ustanovitev takega bolniškega društva je mogoča le pri zadostnem krogu zavarovancev, ki ugodno izenačuje riziko, posebno, ker so pri takem prostovoljnem zavarovanju predvsem radi zavarovani bolni in starejši, medtem, ko zdravi in mlajši za to nimajo posebnega navdušenja. Iz teh razlogov bi bilo seveda obvezno zavarovanje najidealnejše. Zavarujejo naj se osebe le do gotove starostne meje. Da se izloči izkoriščanje, naj bi se pričela pravica do podpore z 3- ali 6-mesečnim članstvom, izvzemši nezgode. Družinski člani trgovca naj bi bili pod istimi pogoji samostojni zavarovanci, razven onih, ki so že kjerkoli obvezno zavarovani.

Na podlagi izkustev sličnih že obstoječih ustanov bi znašal poleg enkratne pristojbine mesečni zavarovalni prispevek okoli 40 do 50 Din. Po prvem računskem zaključku bolniškega društva in v nadaljnjih letih obstoja pa bi vsakoletni občni zbor odločal o višini zavarovalnega prispevka in dajatev na podlagi pridobljenih izkušenj.

Za čim popolnejšo in kolikor mogoče koristno izgraditev takega društva, ki naj nudi pri čimmanjših pri-

spevkih kar najugodnejše dojatve, so seveda potrebna dolga leta vztrajnega in požrtvovalnega dela od strani voditeljev organizacije, kakor tudi mnogo socialnega zmisla, prosvitljenega razumevanja in nesebičnosti za vzajemnost od strani zavarovancev.

S tem smo Vam podali v osnovnih obrisih sliko organizacije bolniškega zavarovanja naših gospodarjev. Le pri zadostnem številu interesentov bo mogoče oživeti to društvo, pa Vas zategadelj prosimo, če ste pripravljeni pristopiti k takemu društvu, da to javite po naslednji prijavnici: Pripravljalnemu odboru za Bolniško društvo trgovcev pri Gremiju trgovcev v Ljubljani. Za pripravljalni odbor: Josip J. Kavčič l. r., Lojze Šmuc l. r.

Kakor čujemo, prihajajo Gremiju trgovcev že številne prijavnice. Z zadovoljenjem pozdravljamo pokret ljubljanskega trgovstva in želimo, da bi imelo pri tej lepi akciji najboljše uspehe, ker vidimo v tem, da se tudi v vrstah našega trgovstva pojavlja vedno večji interes za rešitev socialnih vprašanj, ki bodo donášali tudi našim trgovcem koristi.

Da bo to pripravljalnemu odboru dana možnost z delovanjem čimpreje pričeti, pozivljamo vse one ki prijavnice še niso odposlali, da to čimpreje store.

VAGONSKA KRIZA PREMAGANA.

Položaj glede dostavljanja praznih vagonov se je v zadnjih tednih bistveno izboljšal. Vozovno vodstvo železniške direkcije disponira sedaj s tolikim številom razpoložljivih voz, da lahko krije vsa naročila. Najjačji je sedaj izvoz drv, ki dosega samo s prog dolenjskih železnic od 70—90 vagonov dnevno. Potreba praznih vagonov v območju ljubljanskega ravnateljstva znaša povprečno 1200 vagonov dnevno. Od tega pripade nad 500 vagonov na prevoz premoga, nad 300 vagonov na staven les in drva, ostalo na gradbeni material in industrijske surovine. Tudi vagoni, ki jih pošiljamo dnevno natovorjene s premogom v območje zagrebške, beograjske in subotičke direkcije, se letos redno in brzo vračajo. Mnogo je prispela k izboljšanju prometne situacije izgradba premikalnega in tovarnega kolodvora v Zagrebu in Vinkovcih, poleg tega pa tudi vpeljava nočne službe pri vozovnem vodstvu vseh ravnateljstev, tako da se z razpoložljivimi vagoni disponira že v prvih večernih urah, a ne šele drugi dan zjutraj, kot se je to godilo prejšnja leta. Ako potraja ta ugodna situacija še do srede oktobra, lahko smatramo, da bo glavna opasnost prebrodena. Da se je situacija tako bistveno izboljšala, je tudi v mnogem oziru posledica hitrejšega prometa, ki ga omogočuje dvotirnost glavne proge Zagreb—Novska—Vinkovci—Zemun. Slovenija ima v splošnem glede prometa mnogo stabilnejšo situacijo kot ostale direkcije. Produkcija je stalna in skoro celo leto konstantna. Jesenski izvozni promet igra zato za naše železniško območje le neznatno vlogo, dočim postavlja v subotički direkciji sladkorna repa vsako jesen situacijo na glavo.

VZPOSTAVITEV DIPLOMATSKIH ZVEZ MED ANGLIJO IN RUSIJO.

Prvi sestanek sovjetskega poslanika v Parizu in angleškega zunanjega ministra Hendersona se je vršil dne 24. t. m. Na tem sestanku sta oba državnika razpravljala o načelih, po katerih naj se vzpostavijo diplomatski stiki med Anglijo in sovjetsko Rusijo.

PREDLOG MADŽARSKIH IZVOZNIKOV ZA SKUPNO PRODAJO MADŽARSKIH, JUGOSLOVENSkih IN ROMUNSKIH POLJEDELSKIH PRIDELKOV.

V vseh poljedelskih deželah Evrope, ki so izvoznice poljedelskih proizvodov, se zelo težko občuti konkurenca Amerike. To je bil tudi bržkone povod, da so madžarski izvozniki predlagali našim in rumunskim izvoznikom skupno akcijo za prodajo poljedelskih proizvodov Madžarske, Jugoslavije in Rumunije. Ta predlog madžarskih poljedelskih producentov je bil predmet razgovora našega združenja izvoznikov in bo tudi predmet posvetovanja rumunskih izvoznikov. Med drugim se ima n. pr. rešiti tudi vprašanje sedeža kartela izvoznikov omenjenih treh držav. Madžari žele, da bi imel kartel svoj sedež v Budimpešti, ni pa izključeno, da se bo za sedež sporazumno določila kaka luka na Dunavu n. pr. Braila v Rumuniji. Naši izvozniki naglašajo, da bi bilo treba to vprašanje vsekakor rešiti sporazumno z vsemi državami Male antante, torej tudi s Češkoslovaško, čeprav ta ne prihaja toliko v poštev kot izvoznica poljedelskih proizvodov. Pri tem se misli na to, da bi bila ta stvar tudi predmet razgovorov na prihodnjem gospodarskem sestanku Male antante.

AVSTRIJSKO-JUGOSLOVENSKA TRGOVSKA ZBORNICA NA DUNAJU.

Pod naslovom »Oesterreichisch-Jugoslavische Handelskammer« (»Avstrijsko-Jugoslovenska Trgovačka Komora«) pošilja neka oseba te dni dopise raznim našim tvrdkam in organizacijam s poročilom, da se je ustanovila na Dunaju posebna zbornica za poglobitev prijateljskih odnosov med našo državo in Avstrijo. Kakor smo informirani od popolnoma zanesljive strani, se je ta zbornica osnovala brez vednosti in brez odobritve naših kompetentnih oblasti in vsled tega se ta zbornica oficijelno ne priznava.

Ivan Mohorič:

Na Holandsko.

(Nadaljevanje.)

Amsterdam je naredil name vtis, rekel bi »mesta pridobljenih pravic in čuvanja posesti«. Ima sicer veliko industrije — v prvi vrsti za lokalne potrebe dnevnega življenja mnogostevilnega prebivalstva, vendar je vse to napram premožnemu meščanstvu v vidni manjšini. Na vsak korak se čuti blagostanje, pridobljeno že davno, podedovano skozi nekoliko generacij, visok standard življenja, razumno uživanje rent, ki jih donášajo neizčrpno bogate kolonije in njih polciviliziranci, rent, ki so bile pridobljene s tveganjem in delom dedov in pradedov. Mirno, ustaljeno je življenje za zunanji vtis. V miljeju materijelnega blagoslova, rafiniranega okusa in uživanja ima seveda tudi družabno in kulturno življenje boljše pogoje kot pri nas, v klasični deželi malenkosti, zavisti, intrig in večnega nezadovoljstva.

Ob poslovnih urah je slika Amsterdama skoro monotona. Oživi ob urah izmenjave, ko privrejo tisoči kolesarjev iz vseh delov mesta in hitijo v urade, odnosno domov. V poslovalnicah se dela intenzivno do štirih ali petih popoldan. Potem pa oživijo promenade na Damraku, Voorburgvalu in Kalverstraatu. Bajen je pogled na razsvetljena okna bogatih trgovin s starinami umetninami in modnimi predmeti. Tu se vrstijo druga za drugo elitne restavracije in kavarne, fevdalno opremljene, razkošno in originalno razsvetljene. Do polnoči so nabito polne, po ulici pa šetajo v gostih vrstah šetanci, kakor jih najdeš kvečjemu le še v Parizu.

Stanovali smo v bližini najživahnejšega južnega prometnega križišča Leidscheplein. Preko petih kanalov vodi pot v centrum mesta. Kanali Buitensingel, Prinsen-, Keizers- in Heerengracht sledijo v ozkih presledkih predno prideš na Spui, ki je ključ notranjega mesta. Amsterdam šteje danes okrog tričetrt milijona prebivalcev in leži ob izlivu Amstela v IJ, ki je del znanega Zuidersega jezera, ki ga sedaj osušujejo. Ime je dobila prestolica od nasipa (Damm), ki ga je dal Gysbrecht II. leta 1204 zgraditi ob reki Amstel.

Mesto se je prvotno posvečalo v glavnem trgovini s pivom. V sredi 14. stoletja so že uvažali do 35.000 sodov. Obenem s pivom se je razvila tudi druga trgovina, ki je živahno napredovala.

Diamantna industrija se je preselila v Amsterdam iz Antwerpna ob koncu šestnajstega stoletja in zaposluje danes okrog 10.000 oseb. Organizirana je v moderne veleobrate na tovarniški način. Ekspedicije v Indijo, osnivanje vzhodno- in zapadnoindijske kompanije je prinesla v sedemnajstem stoletju novega pleta. V to dobo pade perijoda največjega razmaha in slovesa. Blokada, borbe z Anglijo so oslabile pozneje pozicijo Amsterdama. Vlogo svetovnega tržišča je moral polagoma zamenjati z današnjo vlogo svetovnega trgovskega komptoirja. Velike težave je imel Amsterdam, da ohrani prosto pot do morja in reši svojo reputacijo kot pristanišče. Prehod preko Zuidersee se je vedno bolj zapuščenjeval, treba je bilo zgraditi nov krajši prekop do morja. To veliko delo so izpeljali v letih 1865 do

1876. Leta 1892 je nova zveza z Renom potom Merwedekanala zelo poživila trgovinski promet in danes je Amsterdam denarno tržišče cele holandske trgovine.

Gradba hiš v Amsterdamu je zvezana z velikanskimi stroški. Peščena in ilovnata močvirna tla za gradbo visokih stavb niso nikakor prikladna. Ogromne množine lesa požrejo fundamenti. Za kraljevsko palačo (Koninglijk Paleis) so zabili v zemljo 13.659 debel, za Rijksmuseum 8000, za palačo Nederlandsche Handel Maatschappij 10.000 itd. Slabeje fundirane stavbe se morajo v starem mestu vedno reparirati, ker se nagibljejo in grozijo, da se zrušijo.

Glavni kolodvor je zgrajen na prostranem umetnem otoku ob Ij, odkoder vozijo mali parniki v vsa številna mesta ob Zuiderkem jezeru. V Amsterdamu je koncentrirana lesna in petrolejska trgovina, Amsterdam je svetovno tržišče tobaka in kina ter drugih kolonijalnih produktov. Dolge vrste entrepotov in hangarjev na kadijku nabirajo blago, ki čaka na nadaljno odpremo in razprodaje. Metalurgična podjetja v Amsterdamu zaposlujejo nad 22.000, stavbena 19.000, živilna industrija 17.000 oblačilne stroke pa 25.000 oseb. (Nadaljevanje prihodnjich.)

MARIBORSKI KROŠNJARJI.

Iz Maribora nam pišejo: O teh se je že nešteto pisalo ali kljub temu se ni nič zboljšalo, pač pa se je v zadnjem času to stanje poslabšalo. Krošnjarjev je namreč od dne do dne vedno več in kar je zelo značilno začeli so prihajati iz Dalmacije mladi fantje, ki se vojašine niso odslužili. Da bi ti ljudje bili res primorani krošnjariti, bi marsikdo okoli zatisnil, toda ti fantje nočejo delati doma, ker so preleni in se preživljajo raje s krošnjarjenjem. Prihajajo pa vedno novi. Vse drugače je pri Kočevarjih. Teh ni toliko in so vedno eni in isti. Ti so tudi v obnašanju bolj dostojni kakor oni, kajti ti ne silijo tako v človeka. Skrajni čas je, da bi se Dalmatincem krošnjarjenje omejilo in da bi se jih strožje nadziralo.

* * *

PADEC CEN NA TRGU VOLNE.

Bombažna industrija Evrope trpi že poldrugo leto na prodajni krizi, ki je dovela povsod do velikih obratnih omejitev. Volnena industrija se je pa mogla do zadnjih časov razmeroma dobro držati in je kazal zato volneni trg neko gotovo trdnost. Šele par tednov sem se kaže tudi na volnenem trgu neka slabost, ki se je javila najprvo v majhnem padanju cen. Sedaj je pa izbruhnil v angleški volneni industriji mezni konflikt, ki bi mogel morda dobiti obseg lancashirskega bombaževga štrajka. Na drugi strani so se stavile pri tekočih avstralskih volnenih licitacijah tako izredno obsežne ponudbe v raznih volnenih vrstah, da je moralo priti do velikih padcev v cenah. Pri akciji v Sydneyu so cene proti isti dobi lanskega leta padle za 33 odstotkov, v mestu Adelaide se je znižala notacija od junija naprej za ca. 10% in z istim padcem se je pričela licitacija kolonialne volne na londonskem trgu 17. t. m. Za položaj trga je značilno dejstvo, da je prišlo pri zadnjih londonskih aukcijah v maju in juliju skupaj samo 127.000 bal volne do licitacije, dočim jih je sedaj v eni sami seriji 166 tisoč na ponudbo. Najbolj je padla cena za volno merino, dočim je padla cena fine prejne volne samo za 7%. — Adelaide je glavni licitacijski trg za Avstralijo; v novejšem času se mu je pridružil Sydney. Avstralskih ovac je 80 do 120 milijonov, kakor je pač paša. Glavni svetovni licitacijski trg za volno je London.

* * *

RUMUNSKI ŽITNI PRIDELEK.

V zadnjem desetletju pomeni letošnje leto rekordni pridelek. Na podlagi uradnih podatkov ceni rumunsko poljedelstvo ministrstvo letošnji pridelek na 131 milijonov met. stotov, za 9 milijonov več kot v dosedanem rekordnem letu 1926. Podatki za leta 1920 do 1928 v milijonih stotov so sledeči: 90, 71,2, 92,6, 91, 72,9, 89,7, 122,3, 87,9, 89,3.

Katastrofa našega hmeljarstva.

Nabiranje hmelja v Savinjski dolini.

G. ing. I. Teržan je priobčil pod gornjim naslovom v sobotni številki beograjske »Politike« naslednji članek:

Celje, geografsko središče Slovenije, je lepo, majhno mesto ob vhodu v rejon, kjer se proizvaja hmelj in ki slovi na svetovnem trgu po svoji prvo-razredni proizvodnji hmelja. Ta dolina, zaokrožena z visokimi, z gozdom obraščenimi gorami, prehaja na koncu v romantično in veliko Logarsko dolino, v najlepši predel Savinjskih planin. Po geografskih in klimatičnih prilikah pripada ta dolina alpskim pokrajinam. Ko se vozite po tej dolini, vam pade v oči bogastvo, ki odseva iz urejenih vasi, cest, zgradb, hiš iz avtomobilskega prometa, radioanten na strehah hiš itd., z eno besedo, človek dobi vtis, da se nahaja v okolici velikega mesta, katerega prebivalstvo ljubi vrtove, parke in gozde.

Kaj je gospodarsko dvignilo ta kraj, ki pripada sicer pasivni alpski pokrajini? Industrije ni baš mnogo, tujski promet prihaja v poštev samo za okolico Celja, Doberne, Rogaške Slatine, Laškega, Rimskih Toplic, kamor dohajajo tujci na letovišča. Po številu trgovin in bank se vidi, da je trgovina dobro razvita in da je konsument-ska sposobnost konsumentov močna.

Tej alpski pokrajini je prinesla blagostanje kmetijska stroka: kultura hmelja. Že pred svetovno vojno, a zlasti v l. 1925 in 1926, so bile cene za hmelj tako visoke, da je prejemal kmet v tej pokrajini velike vsote denarja za prodani hmelj. Denar je dosegel vsote 1000 milijonov dinarjev. Pri hmeljskih cenah od 100 do 150 dinarjev na kg hmelja na malem koščku zemlje pol jutra površine, je imel kmet letno 30 do 40 tisoč dinarjev dohodka. Kmetje z obširnejšimi polji, odnosno z večjo površino nasajenega hmelja, so prejeli 100 do 200 tisoč dinarjev za prodani hmelj. Temu primerno je tudi kmet investiral denar za kmetijska poslopja, za stanovanjske hiše, konsument-ska sposobnost njegova je bila velika, trgovina, obrt in industrija so cvetele, standard življenja na kmetih se je dvignil in se približal onemu v mestu. Da se letni dohodki vedno več zvišajo, se je površina nasajenega hmelja vsako leto bolj širila, dokler ni leta 1927 nastala manjša depresija v cenah hmelja na svetovnem trgu zbog nadprodukcije svetovne proizvodnje hmelja.

Leta 1928 se je že čutilo v proizvodnji hmelja krizo. Cene za hmelj so padle. Od 1100 dinarjev za kg na 40 in tako dalje vedno nižje, dokler se je za kilogram hmelja plačalo še samo 15 do 10 in 8 dinarjev.

Pridelek, za katerega se je plačalo leta 1925 150 dinarjev za kg, plača se tega leta po 15 dinarjev do 10 in 5 dinarjev za kg.

Hmelj je izgubil 90% svoje vrednosti prejšnjih let. Režijski stroški so ostali isti, odnosno so se zbog drage delovne moči še zvišali. Rentabilnosta hmeljskih kultur je padla na nič, a letos mora kmet pri obstoječih cenah plačati polovico, da krije režijske stroške. Vrednost zemljišča naglo pada. Prejšnja leta se zemljišča v obče niso prodajala, ali samo za drag denar: 100 tisoč dinarjev in več za ha. Danes je pa zemljišče relativno cenejši. Kmetje se zadolžijo, sodnijske prodaje gospodarstev so na dnevnem redu, konsument-ska sposobnost pada, trgovina in obrt so v popolnem zastoj. Ljudstvo dviga iz svojih denarnih zadržug denar, da plača stroške za nabiranje in sušenje. Pri obstoječih hmeljskih cenah in dragi delavni moči kaže kalkulacija tako, da se v obče ne izplača nabirati pridelek.

Kmet je začel računati. V zadnjem času se čuti pomanjkanje delavne sile, a hmelj je že prišel v stadij zrelosti in je začel rumeniti in je mnogo hmeljarjev sklenilo, da se nabiranja sploh ne lotijo. Potemtakem je ostalo okoli 30% letošnjega pridelka hmelja neizkoriščenih.

Ekonom-ska kriza poljedelcev v teh krajih, kjer je včeraj vladalo še bla-

gostanje, nastopa v vsej svoji brutalnosti, ker je zelo velik kapital vložen za proizvodnjo te kulture, ker je ta rastlina dolgotrajne kulture in zahteva za prepariranje drage sušilnice in skladišča. Preorijentacija na druge gospodarske stroke, odnosno na živinorejo, je toliko težja, ker je zemljišče dokaj siromašno in ugodno samo za pridelovanje krompirja, živalske krme in drugih kultur severnejših pridelov. Preorijentiranje na živinorejo ne nudi nobenih dobrih izgledov, ker je izvoz naših živalskih proizvodov v sosedne države, kakor v Avstrijo, zbor visokih carinskih tarif nemogoč, a domači konsum je že v zadostni meri krit — že z ozirom na današnje stanje domače živinoreje.

Kulture hmelja je treba obdržati v teh krajih za vsako ceno, kakor to priporočajo tudi merodajni krogi. In to tembolj, ker ima ta pridelek že po svoji kvaliteti na svetovnem trgu dober glas in so klimatske in terenske prilike pri nas za proizvodnjo hmelja mnogo bolj ugodne kot one na Bavarskem, kjer se proizvaja hmelj na veliko.

Po cenah, ki vladajo na svetovnem trgu, bi prišel naš hmelj tudi v tem letu na svoj račun, ako bi ne bilo onih prohibitivnih carin za uvoz našega hmelja v Češkoslovaško, Nemčijo in Anglijo. Pri sedanjih cenah za hmelj znaša uvozna carina v te države polovico in tudi dve tretjini iznosa, ki se plača našemu producentu za naš hmelj.

Trgovinska pogodba z Nemčijo in Anglijo za znižanje uvozne carine za naš hmelj je prvi korak za ohranitev hmeljskih kultur pri nas. Svetovni konsum piva stalno raste, toda ni še dosežena predvojna višina. Tako n. pr. je znašal svetovni konsum l. 1927 176,6 milijona hl, l. 1928 se je dvignil na 186,6 milijona hl. Za produkcijo teh množin piva je potrebno okoli 583.060 meterskih stotov hmelja. Največ piva proizvaja Nemčija 54.997.000 hektolitrov, Anglija 43.146.000 hl, Belgija 19.500.000 hl in Francija 16.240.000 hl itd. Nemčija ne pridelava zadostno hmelja za svojo pivarsko industrijo, ravnotako ne Anglija in druge države. Nemčija kot največji producent piva ima samo 15.273 ha hmeljskih kultur. Pred vojno je imela Nemčija mnogo obširnejše kulture hmelja: 24 do 30 tisoč ha, toda ta površina se je zmanjšala že pred vojno, ker poljedelci niso našli zadostne rentabilnosti v teh kulturah in se je nadomestilo hmelj s kulturami sladkorne pese in drugimi strokami. Razne bolezni, ki razsajajo na hmeljiščih v Nemčiji, podražijo znatno produkcijske stroške, in rentabilnost hmeljskih kultur postaja dvomljiva. V borbi za prvenstvo na svetovnem trgu, ki se vodi sedaj med Češkoslovaško, Nemčijo in Jugoslavijo, ima naša država največ izgledov, da bo zmagala z ozirom na naše klimatske in terenske prilike, ki so pri nas za kulturo hmelja mnogo bolj ugodne kot one v Nemčiji.

Država in prizadete oblasti so dolžne, da rešijo ta narodni kapital, ki bi se izgubil z opustitvijo naših hmeljskih kultur.

Pomudbe in poupraševanja

Tvrdka William R. Parsons, 132 Orchard St., Elizabeth, Newyork, U. S. A., želi stopiti v stik s tukajšnjimi producenti konzerviranih rib, mesnih izdelkov in ostalih jestvin, sadje in dišav. Eventuelni interesi se naj na imenovano tvrdko direktno obrnejo.

Bruekskoncernens Försäljningsaktiebolag, Fagersta, Švedska, želi dobiti zanesljivega zastopnika za žage in nože za stroje.

Franz Kubiczek, Wien III., Parkgasse 10, želi stopiti v stik s tukajšnjimi izvozniki vsakovrstnih gob.

Po svetu

Rumunsko rečno plovbo bodo reorganizirali, in se vršijo tozadevna pogajanja med rumunskim prometnim ministrom in neko angleško finančno skupino.

Hoover je podpisal ženevsko konvencijo o odpravi izvoznih in uvoznih omejitev.

Umsatzsteigerung durch Schaufenster se imenuje Marekov članek, ki je izšel v št. 19/20 Časopisa »Welthandel«. — Bi bilo dobro prebrati ga.

Mednarodna kartelna vprašanja je pričela proučevati Zveza narodov. Kot prvo je prišlo na vrsto premogovno vprašanje, nerazmernost med produkcijo in porabo premoga.

Znana budimpeška banka Roth je ustavila izplačila in je predlagala prisilno poravnavo. Ponuja 50-odstotno poravnavo.

Tvrdka Steyr hoče potom racionalizacije dvigniti produkcijo avtomobilov za 150 odstotkov.

Fuzijo največjih mednarodnih aeroplanskih tovarn hočejo izvesti vodilne newyorške banke. Zaenkrat bodo potom izmenjave delnic nakupile eno angleško, eno ameriško in dve francoski aeroplanski podjetji s skupnimi aktivimi sedem milijonov dolarjev.

Lani ustanovljeni belgijski električni trust izkazuje v svojem prvem zaključku s 30. junijem 1929 čisti dobiček 15.800.000 frankov, iz katerega izplačuje neto dividendo 50 frankov.

Češkoslovaška zveza malih in srednjih pivovarj (podjetja do produkcije 50.000 hl) sklicuje za 28. t. m. zborovanje, kjer se bo stavil predlog za kontingentacijo v produkciji piva.

Svetovni pridelek žute znaša letos 9.767.000 bal proti 9.916.000 balam v letu 1928 in 10.229.000 balam v letu 1927. Nazadovanje izhaja iz slabega vremena.

Francoska Fordova družba je imela v prvi letošnji polovici 18 milijonov frankov čistega dobička. Sedanja dnevna produkcija v znesku 55 do 65 voz se more brez zvišanja splošnih stroškov dvigniti na 95 voz.

Največja francoska prekoceanska plovna družba namerava opustiti pristajanje v Newyorku, ker so ji tamošnje pristojbine predrage, in si boče izbrati kakšno drugo pristanišče na vzhodni ameriški obali.

Japoneci pripravljajo novo carinsko tarifo.

Glede nove češkoslovaške pomorske službe se je pričela prava dirka med Hapago in Severonemskim Lloydom. Zastopniki Hapage so se mudili v Pragi in so hoteli zainteresirati češkoslovaško vlado za svojo družbo, ker Čehi z Lloydom še niso sklenili zaključne pogodbe.

Avstrijsko državno gospodarstvo v prvem polletju izkazuje 486,44 mil. šil. izdatkov in 553,83 milijonov dohodkov, torej plus 67,390.000 šilingov. Če pa prištejemo k izdatkom investicije v znesku 102,22 milijona, ostane minus 34,83 mil. šilingov.

Polletna bilanca Angleške banke izkazuje 700.000 funtov čistega dobička; dividenda je zopet 6-odstotna kot je že 14 let in pol. Na zvišanje obrestne mere zaenkrat ne mislijo.

Dohodki Nemčije od prvega aprila do konca avgusta so dali 3971,62 milijona mark, za 86,2 mil. mark več kot je bilo preračunljeno.

Trgovina v Nemčiji v mesecu avgustu izkazuje izvozni previšek 117 milijonov mark in je znašala 1191 mil. mark.

Na otočju Filipini so producenti sladkorja sklenili produkcijo omejiti.

Uvoz avtomobilov iz Nemčije v Avstrijo je avstrijska vlada omejila na 300, ga je torej faktično izločila. Nemška prizadevanja za preklic omejitve so ostala brezuspešna. Nemci so odpovedali sedaj svojo udeležbo pri avstrijskih dirkah in najbrž tudi ne bodo več posečali avstrijskih razstav.

Dr. Hammerschlag, ki izstopi na koncu tekočega meseca iz vodstva Avstrijskega Kreditnega zavoda za trgovino in obrt, je odločil tudi predsedstvo Zveze avstrijskih bank in bankirjev, ki ga je imel od pričetka zvezine ustanovitve dalje. Gre v pokoj.

Zakon o povrnitvi vplačil na državnih železnicah.

Nj. Vel. kralj je na predlog ministra prometa v soglasju z ministrom financ ter po zaslišanju predsednika ministrskega sveta podpisal in proglasil zakon o povrnitvi vplačil in storniranju voznine in ostalih pristojbin na železnicah. Zakon se glasi:

Čl. 1. Zaradi pogrešne uporabe tarif in predpisov na škodo pošiljatelja ali prejemnika neumestno vplačano voznino kakor tudi voznino na podlagi priznane retakcije bo vračala železniška uprava iz dohodkov te voznine.

Čl. 2. Ako so bile tarife in predpisi pogrešno uporabljeni na škodo železnic, je pošiljatelj oziroma prejemnik dolžan premalo plačano voznino povrniti železniški upravi na njen poziv brez posredovanja sodne oblasti v primeru, da gre za manj plačano voznino do 500 Din od tovrnega lista (čl. 70 uredbe o prevozu potnikov in blaga). V tem primeru bo izvršna oblast pobirala manj plačano voznino od pošiljatelja ali prejemnika na zahtevo železniške uprave in na podlagi sklepa, ki ga o tem izda železniška uprava. Na enak način se naj postopa tudi v vseh prejšnjih primerih premalo plačane voznine, ki jo železniška uprava ni pobrala, z izjemo primerov zastarelosti.

Čl. 3. Storniranje voznine in postranskih pristojbin kakor tudi ostalih terjatev, s katerimi so državne železnice zadolžene, se bo vršilo iz dohodkov te voznine, če se ne morejo sicer vrniti.

Čl. 4. Voznino za neizkoriščene potniške in prtljažne listke bo železniška uprava vračala iz dohodkov te voznine in sicer v naslednjih primerih:

1. ako potnik ne izkoristi kupljenega listka;
2. ako potnik zaradi smrti, bolezni, nesrečnega slučaja, ki ga je zadel,

ali iz imperativnega vzroka podobne vrste le deloma izkoristi listek. V tem primeru se povrne razlika med plačano skupno voznino in vožno ceno za prepotovano progo;

3. ako je potnik zaradi zakasnitve vlaka izgubil zvezo z drugim vlakom, ali ako je zaradi izostanka vlaka ali nereda v prometu zadržan, da nadaljuje pot in zaradi tega odstopi od nadaljnjega potovanja. Pri znižani vožni ceni se lahko zahteva povračilo voznine le v primeru, ki je predviden v tem odstavku;

4. ako prtljaga, ki je bila izročena v odpravo, ni odpremljena na predvideno postajo, se mora na zahtevo potnika vrniti plačana prtljažnina. Ako se prtljaga dvigne na kaki vmesni postaji, se plačana prtljažnina vrne samo v primerih 2 in 3 tega člena. V vseh gori navedenih primerih pa vrne železniška uprava voznino po odbitku stroškov, ki jih je za to imela in ki so predvideni z železniškimi predpisi. Zahtevo za povračilo voznine v notranjem prometu je treba prijaviti v roku 10 dni, v mednarodnem prometu pa v roku 6 mesecev po preteku veljave voznega listka.

Čl. 5. Sklepe o povračilu in storniranju voznine, postranskih pristojbin in ostalih pristojbin, ki jih ni bilo mogoče izplačati, podpisuje minister prometa ali organ železniške uprave, ki ga minister pooblasti.

Čl. 6. Ta zakon naj se izvaja tudi za primere povrnitve in storniranja voznine, postranskih pristojbin in ostalih neizterljivih pristojbin, ki so bile prijavljene po 1. avgustu 1929 in ki so ostali nerešeni.

Čl. 7. Minister prometa se pooblasti, da podpiše pravilnik, ki bo urejal način teh izplačil.

Čl. 8. Ta zakon stopi v veljavo, ko ga kralj podpiše in dobi obvezno moč, ko izide v »Službenih novinah«.

POSPEŠEVANJE TUJSKEGA PROMETA.

Minister za trgovino in industrijo je dovolil v turistične namene podporo 150 tisoč dinarjev, 240.000 Din pa za druge tujkoprometne naprave. Največjo podporo je dobilo Slovensko planinsko društvo, 50.000 Din. Bolgarska zveza za tujski promet je povabila jugoslovanskega trgovskega ministra na kongres zveze slovanskih turistovskih društev, vršec se te dni v Sofiji.

ALZAŠKO HMELJSKO POROČILO.

Strasbourg, 20. sept. 1929.

Cene neprestano padajo. Prišle so od Frs. 400.— že na Frs. 170.— za najboljše in na Frs. 100.— za srednje blago. Slabše kvalitete se večinoma na polju zažigajo neobrane. — Med tem ko pravi žateško poročilo od 19. t. m., da v inozemskem hmelju, toraj tudi v štajerskem, v žatecu ni opaziti nikakih kupčij, je bila tukaj včeraj prodana partija štajerskega hmelja po Frs. 270.— tranzitno, to je Frs. 340.— carinano, ali dvakrat višje kot se plačuje najboljši alzaški blago! Polagoma in potem direktnega dela si štajerski pridelek le pridobi v sloves v inozemstvu, ki mu gre.

J. Lavrič.

O KORUZI.

V ospredju zanimanja v žitni trgovini je sedaj koruza. Pri nas je kvaliteta nad vse pričakovanje dobra, zato prorokujejo tudi kupčiji dobre zaključke. Končna sodba bo pa seveda mogoča šele tedaj, ko bo vsa koruza pod streho. Prodane so že precejšnje količine. Nekateri prodajalci kažejo že znake precejšnje nervoznosti. Tudi sosednje dežele, Ogrska, Rumunija in Bolgarija, izkazujejo dober koruzni pridelek, a na trgu prevladuje zaenkrat naša koruza in povprašujejo za zimске mesece po nji zlasti Italija, Avstrija in Švica. Že sedaj se opazuje pomanjkanje vagonov in se vprašujejo, kaj bo v pravi izvozni dobi. Velika škoda je pred durmi, če ne bo v pravem času odpomoči.

Razno

Naš konzul v Brnu. »Službene novine« objavljajo ukaz, s katerim je imenovan za honorarnega konzula v Brnu veletrgovec Mato Visković. Prvi jugoslovanski konzul v Pragi je ing. Vuletič. Po njegovi smrti je to mesto nezasedeno.

Borza dela v Mariboru. — Od 15. septembra do 21. septembra je dela iskalo 114 moških in 63 žensk, tedaj 177 oseb, službenih mest je bilo 98 prostih, delo je dobilo 89 oseb in sicer 45 moških in 44 žensk, odpotovalo jih je 29, odpadlo pa 10, koncem tedna jih je ostalo še 527 v evidenci; od 1. januarja do 21. septembra pa je dela iskalo 4314 moških, 2452 žensk, tedaj 6766 oseb, 3850 službenih mest je bilo prostih, delo je dobilo 2944 oseb in sicer 1433 moških in 1511 žensk, odpotovalo jih je 1001, odpadlo pa 2294.

Pri Borzi dela v Mariboru dobijo delo: 7 viničarjev, 3 majarji, 12 hlapcev, 1 klepar, 4 čevljarji, 3 mizarji, 2 žagarja, 1 tapetnik, 1 litograf, 30 rudarjev, 2 podkovska kovača, 5 zidarjev, 4 tesarji, 2 kotlarja, 1 strojnik za Hercegovino, več vajencev (kovaške, pekovske, mizarjske, krojaške in usnarske obrti) in tudi 6 kmečkih dekel, 10 kuharic, 12 služkinj, 1 boljša gospodinja, 2 varuški, 3 vzgojiteljice, 1 otroška vzgojiteljica, 2 sobarici, 1 servirka, 1 trgovska vajenka, 6 pomožnih delavk, 1 kuharica za Bitolj, 1 samostojna uradnica, 1 šivilja, 1 pletilska vajenka, 1 šiviljska vajenka.

Pri zastavljalnici v Mariboru se bodo 9. oktobra t. l. dražbeno prodali zastavljeni predmeti in sicer od efektov št. 4211 do 6088, od dragocenosti pa od št. 14339 do 16448, ako se do 5. oktobra t. l. ne dvignejo ali pa podaljšajo.

Pri uradnih naročilih na Ogrskem se bo po sklepu ministrskega sveta moralo gledati odslej naprej še bolj kot doslej na koristi ogrskega gospodarstva in industrije; naročati se bo moralo torej pri domačih tvrdkah.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posrebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče.

Živahnost v devizni kupčiji, ki je vladala skozi oba pretekla tedna, je trajala tudi v minulem tednu in prišla do izraza v znatnem prometu od 24.281 milijona dinarjev. S tem je za en milijon prekoračena višina deviznega prometa v predzadnjem tednu (22.955 milijona dinarjev) in vse kaže, da bo tekoči mesec rekorden v pogledu velikosti deviznega prometa. Kajti skupni promet samo od 1. do 20. t. m. znaša preko 72 milijonov tako, da je totalni promet v septembru 1928 v višini 61.225 milijona Din že davno presežen.

Značilno je, da tvorijo pretežno večino skupnega prometa zaključki v privatnem blagu (17.414 milijona Din), dočim odpade na Narodno banko le 6.867 milijona dinarjev, t. j. komaj dobra četrtina celotedskega prometa. Največ je intervenirala Narodna banka v Curihi (3.507 milijona Din) in Pragi (1.455 milijona Din), dokaj manje v Berlinu (0.837 milijona Din), Dunaju (0.600 milijona Din) in Londonu (0.440 milijona Din), najmanj pa v New Yorku, katerega je dala samo en zaključek na razpolago.

V privatnem blagu je bilo največ zaključenega Londona (za preko štiri milijone) in New Yorka (za štiri milijone), Italije (za dva milijona), Prage (za okoli dva milijona), Curiha (za nad edenintričetrt milijona), Dunaja (za približno en milijon) in po nekaj zaključkov Budimpešte ter Pariza.

Največji dnevni promet je bil v minulem tednu dosežen na pondeljkom borznem sestanku, ker je zaključil z iznosom Din 7.373.548.98, od čegar odpadne največ zaključkov na devizo London in sicer po tečaju 275.75 ter na New York po tečaju 56.79. Baš slednje omenjeni devizi pa sta od pondeljka na torek (17. t. m.) znatno oslabei nalik tečajem ostalih deviz, vsled česar je promet naenkrat zastal in celodnevni promet komaj dosegel 2.680 milijona Din. Toda že malenkostna okrepitev deviznih tečajev na sredinem borznem sestanku je močno vplivala na oživiljenje devizne kupčije. Tako je bilo ta dan zaključeno samo Curiha za okoli triinpol milijona dinarjev, poleg tega pa še Londona za znatne zneske, radi česar je skupni promet malodane dosegel 5 1/2 milijona.

Vkljub dejstvu, da so devizni tečaji v četrtek 19. t. m. za spoznanje popustili, je bil promet tudi tega dne jako znaten, kajti zaključilo se je za nad 5.584 milijona dinarjev deviz, v glavnem Londona in Berlina. Ker so 20. t. m. spremenile devize v svojih tečajih smer s tendenco navzgor, je popustila kupčijska živahnost in zaključni borzni sestanek prejšnjega tedna je izkazal srednji promet v višini 3.155 milijona Din. (Največji zaključki so bili v devizi New York in Praga.)

Glede na velikost prometa v posameznih devizah je bilo največ zaključenega Curiha (5.332), Londona (4.755) in New Yorka (4.103), nekaj manje Prage (3.426), Trsta (2.533), Dunaja (2.384) ter Berlina (1.778), najmanj pa Pariza (0.089) in Budimpešta (0.083).

Devizna tečajnica ne kaže močno spremenjene slike, ker so tečaji zlasti najvažnejših deviz mirneje izpreminjali svojo smer in tendenco. Tako je predvsem London od pondeljka na torek popustil za deset poenov, New York za tri, Pariz za štiri, Praga za pet poenov, dočim je Italija nalik Dunaju ostala neizpremenjena. Curih je ostal dosledno premenjen, Amsterdam in Berlin pa sta se šele proti koncu tedna ustalila; prvi na bazi 22.80, drugi pa 13.54. Bruselj in Budimpešta sta v drugi polovici minulega tedna beležila z malimi izpremembami, enako tudi Dunaj in London.

Izmed važnejših deviz so dosegle najnižje oziroma najvišje tečaje: Berlin 13.545 16. t. m. — 13.5375 17. t. m., Curih skozi celi teden 1095.90, Dunaj 8.011 16. t. m. — 8.0027 20. t. m., London 275.75 16. t. m. — 275.65 17. t. m., New York 56.79 16. t. m. — 56.785 17. t. m. in 19. t. m., Praga 168.38 16. t. m. —

168.27 20. t. m. in končno Trst 297.48 18. t. m. — 297.35 20. t. m.

Efektno tržišče.

Večina efektov je beležila neizpremenjeno, pravtako delnice Prve hrvatske štedionice (Din 860.— za denar), dočim je bilo močno zanimanje po papirjih Kranjske industrijske družbe, ki pa je ostalo le pri notaciji denarja in sicer 18. t. m. Din 275.—, 20. t. m. pa Din 270.—.

Brez zaključkov in zanimanja. Tendence še vedno skrajno mlačna.

Lesno tržišče.

Kljub splošnemu pričakovanju, da se bo tendenca na lesnem tržišču ustanovila, je položaj še vedno nejasen. Neka-ko nesigurnost pa se ne opaža samo pri nas v Sloveniji, ampak tudi pri naših sosedih in glavnih odjemalcih, to je v Italiji ter v Nemški Avstriji vlada popoln zastoj v lesni trgovini. Pač pa je opaziti, da so povpraševanja nekoliko živahnejša v gradbenem materialu. Za to vrsto našega lesa se je začela zanimati predvsem Francija. Medtem, ko je v splošnem radi nejasne situacije kupčija v lesnih izdelkih slaba, je potreba v drvih ter oglju stalno velika in izvoz živahen.

V gorivem drvu se je zaključilo za izvoz v Italijo 85 vagonov suhih bukovih cepanic brez klad s toleranco do 10% okroglic, nadalje 5 vagonov hrastovih drv ter 3 vagone oglja. Ni bilo drugih zaključkov razen 1 vagona tramov.

Išče se sledeče blago:

Vagonske pošiljke hrastovih friz z 80% I., 20% II.: debelina 27/28 mm, širina 8, 9, 10, 11 cm, dolžina 1, 1.25, 1.50, 1.75, m itd., s toleranco 10% courçons od 50, 60, 70, 80, 90 cm. Cena franko vagon meja via Jesenice.

Vagonske pošiljke hrastovih doules I.: dolžina: 50% od 115—120 cm (kubira se za 115 cm), 20% od 86—90 cm (kubira se za 86 cm), 15% od 75—85 cm (kubira se za 75 cm), 15% od 50—60 cm (kubira se za 50 cm); širina: pri 115/120 cm dolgih 1/2 od 8—11 cm in 1/4 od 11—15 cm; pri 86/90 cm dolgih 1/2 od 8—11 cm in 1/4 od 11—15 cm; pri 75/85 cm dolgih 1/2 od 8—11 cm in 1/4 od 11—15 cm; pri 50/60 cm dolgih 1/2 in od 6 1/2 do 8 cm in 1/4 od 8—11 cm in 1/4 od 11 do 15 cm; debelina: 25/27 mm (kubira se za 25 mm), 28/30 mm (kubira se za 28 mm), 31/33 mm (kubira se za 31 mm), 34/36 mm (kubira se za 34 mm), 37/39 mm (kubira se za 37 mm), 40/42 mm (kubira se za 40 mm), 43/45 mm (kubira se za 43 mm), 45/47 mm (kubira se za 45 mm). Cena franko vagon meja via Jesenice.

Večje število vagonov hrastovih friz z običajnimi nadmerami: debelina 27 mm, dolžina od 25 do 50 cm, širina 4, 5, 6, 7, 8 in 9 cm, od katerih širina 8 in 9 cm ne smeta biti krajši od 35 cm. Cena feo vagon meja via Postojna, plačljivo proti duplikatu.

100 m³ remeljnov in letov, smreka-jelka, 4 m, 24/48, 34/68, 68/68, 78/78, 98/98 mm. Cena franko vagon Sušak pristanišče.

Madriere 73 X 220 mm (z 2 mm nadmere v suhem stanju) in sicer: 5% od 3 do 3.33, 3.66 m; 35% od 4 m; 60% od 4.33, 4.66, 5, 5.33, 5.66 itd. do 8 m. Cena feo vagon Sušak pristanišče.

Lipove plohe I., II., od 2 m dolžine naprej, od 50 do 130 mm, z nekoliko 27 mm debeline, od 20 odnosno 18 cm širine naprej. Cena feo Sušak.

Madriere (40% smreke) in sicer: ca. 30 m³ od 76 mm, od 5 do 8 m (s 60% od 6 m), od 22 cm širine naprej. — Ca. 40 m³ od 96 mm debeline, ostalo kakor zgoraj.

80 m³ desk (smreka-jelka) 38 mm, II., III., 4 m, feo vagon Trst.

Smezzole (smreka-jelka) 300 kom. 7 1/2 X 17 1/2 cm, dolžina 6.50 m. Dobava tekem septembra. Cena feo vagon italijanska meja.

Borove hlode, zdrave, ravne, obeljene, od 20 cm na tanjšem koncu naprej, od 2 do 2.50 m dolžine. Cena feo vagon meja via Postojna. Plačilo proti akreditivu.

Trame merkantilne 4/4: 100 komadov od 4 m, 100 kom. od 7 m, 50 kom. od 8 m; 4/5: 50 kom. od 4 m, 100 kom. od 6 m, 100 komadov od 7 m, 50 kom. od 8 m; 5/6: 100 komadov od 6 m, 50 kom. od 7 m; 6/8: 50 komadov od 5 m. Cena feo vagon nakladalna postaja.

Trame merkantilne (lepo tesane) 8/16 cm: 24 kom. od 3.50 m; 13/16 cm: 6 kom. od 8 m, 23 kom. od 8.50 m, 23 kom. od 9.50 m; 18/18 cm: 12 kom. od 3 m, 6 kom. od 5 m; 18/21 cm: 24 kom. od 8 m; 21/26 cm: 23 kom. od 6 m, 7 kom. od 10 m. Cena feo vagon nakladalna postaja.

60 m³ škoret (smreka-jelka), 4 m, 12 mm, od 16 cm naprej, paralelno, ostrorobo, obeljeno, suho. Cena feo vagon Sušak.

1 vagon bukovih in sicer: ca 5 m³ bukovih parjenih plohov, I., II., ostrorobih, od 60 mm debeline naprej (z nekaj od 50 mm), po

Lavrič Company (London) Ltd., London

Prevzema izvedbo vseh trgovskih in finančnih poslov z Veliko Britanijo, zlasti prodajo hmelja in poljskih pridelkov. Iščejo se zastopniki in koncesionarji za različne angleške in francoske izdelke, nadalje prvovrstna pisarniška moč za Strasbourg. Dopisi v poljubnem jeziku so nasloviti na osrednjo tvrdko

J. Lavrič & Cie., Strasbourg, France

4, rue du V. M. aux vins.

Brzjavke: Lavrič

Telefon 15-19 in 49-27

možnosti čim daljšo robo; ca. 7 m³ bukovih naravnih plohov, neobrobjenih, I., II., od 2 do 460 m, od 18 cm širine naprej, od 60 do 100 mm. Cena feo vagon meja via Postojna.

1 doplon hlodov (smreka-jelka) od 4-12 metrov dolžine, najmanjši premer v vrhu 20 cm. Cena feo vagon meja via Postojna.

Jesenovi hlodi, od 2 m naprej, od 30 cm premera naprej.

Hrastovi pragi, 120 m, 12 x 16 cm. Cena feo vagon meja via Boh. Bistrica.

Žitno poročilo.

Slaba tendenca za pšenico na budimpeštanski borzi in v Chicagu ni imela v minulem tednu posebnega vpliva na naše borze in so cene ostale v glavnem neizpremenjene. Vzrok je v tem, da so cene pšenice pri nam še vedno izpod paritelete svetovnih cen. Čeprav je tendenca slaba, je bil v minulem tednu promet posebno na budimpeštanski borzi prav živahen in tudi na Novosadski borzi so bili napravljeni večji zaključki. Ro-bo daje ponajveč druga roka, ker je producent zaposlen s pobiranjem koruze in forsira bolj prodajo koruze kot pšenice, uverjen, da doseže za pšenico v poznejših mesecih boljše ceno.

Nova koruza je kvalitativno zelo dobro uspela in tudi kvantitativno se ceni žetev na dobro uspelo. Povodom tega so cene tudi izdatno nazadovale.

Stara koruza je tudi popustila v ceni, posebno radi nizke cene in malenkostnega povpraševanja.

V poslednjem času je popolnoma zanemarljena kupčija z ovsem, ječmenom in ržjo ter so cene tem pridelkom popustile za celih 20 do 30 par pri kilogramu.

Pšenični moki nularici je ostala cena neizpremenjena.

V minulem tednu je bilo zaključeno na Ljubljanski borzi: šest vaognov pšenice.

Cene so bile sledeče:

Bačka pšenica nova: 80/81 kg, 1% prim., mlevska vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, 247-50—250 dinarjev.

Bačka pšenica nova: 79/80 kg, 2% prim., mlevska vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dne, 242-50—245 dinarjev.

Bačka pšenica nova: uzančno blago, brez doplačila, dobava promptna, slov. postaja, plačilo v 30 dneh, 235—237-50 Din.

Sremska pšenica: 80 kg, 1% prim., mlevska vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, 237-50—240 Din.

Sremska pšenica nova: 77 kg, 2% prim., mlevska vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, 232-50—235 dinarjev.

Slavonska pšenica: 77 kg, 2% prim., mlevska vozina, slov. postaja, dobava

promptna, plačilo v 30 dneh, 227-50—230 dinarjev.

Rž: 72/73 kg, 2% prim., mlevska vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, 215—217-50 Din.

Pšenična moka 0/g: franko Ljubljana, pri odjemu celega vagona plačilo po prejemu blaga, 352-50—355 Din.

Koruza »La plata«: dobava meseca septembra, zacarinjeno, slov. postaja, plačilo v 30 dneh, 265—270 Din.

Koruza bačka: zdrava, rešetana, mlevska vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, 210—212-50 Din.

Koruza bačka: zdrava, rešetana, navadna vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, 215—217-50 Din.

Ječmen bački, ozimni, nov: 66/67 kg, 205—207-50 Din.

Oves bački nov: slov. postaja, navadna vozina, 210—212-50 Din.

Tečaj 25. septembra 1929.	Povpre- ševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22'805
Berlin 1 M	—	13'54
Bruselj 1 belga	—	7'9014
Budimpešta 1 pengő	—	9'9211
Curich 100 fr.	1094'40	1097'40
Dunaj 1 šiling	7'985	8'015
London 1 funt	—	275'63
Newyork 1 dolar	—	56'74
Paris 100 fr.	—	222'55
Praga 100 kron	167'98	168'78
Trst 100 lir	296'45	298'45

Trgovci! Zahtevajte, da Vam v kavarni, gostilni in vsakem javnem lokalu predložijo »Trgovski list«!

VINOČET

Tovarna vinskega
kisa, d. z. o. z.
Ljubljana

nudi
najfinejši in
najokusnejši
namizni kis

iz pristnega vina

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in
higijenično najmo-
dernejše urejena
kisarna v Jugoslaviji

Pisarna: Ljubljana, Dunajska
cesta 1a, II. nadst.
Telefon št. 2589.

državnih železnic v Ljubljani sprejema do 1. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 4000 kg ržene slame, 1000 kg slamnate vrvi in 30000 komadov mecesnovih klincev. — Strojni oddelek direktorije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 5. oktobra t. l. ponudbe glede dobave cevi in zaklopke iz kavčuka in glede dobave pil. — (Predmetni pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.) — Direkcija drž. rudnika Breza sprejema do 3. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 1000 kg bencina, 250 kg lanenega firneža in 1200 kg kotnega železa. — Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 9. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 10 vagonov krajnikov. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.)

TRŽNA POROČILA.

MARIBORSKI TRG DNE 21. SEPTEMBRA 1929.

Dne 21. t. m. je bil trg radi deževnega vremena le srednje založen, pa tudi slabo obiskan.

Slaninarji so pripeljali iz 9 občin na 25 vozeh 48 zaklanih svinj in 1 telico, 62 kg svinjskih jeter, 15 kg pljuč, 72 kg črevesne masti, 17 kg svinjskih želodcev, kmetje pa 11 voz čebule in krompirja, 5 voz sadja in kmetice pa le okoli 200 komadov perutnine in drugih domačih živali na trg. Cene mesu so ostale neizpremenjene, one perutnini so pa ostale še vedno visoke.

Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice. Cene krompirju 1'25 do 2, paradižnikom 2 do 3, čebuli 3 do 4, česnu 14 do 15, hrenu 10, zeleni papriki 8 do 10 za kg, glavni solati 1'50 do 2, zeljnatim glavam 2 do 4, karfioli 1 do 3, kumarcam 0'50 do 2, bučam 1 do 3 za komad. Sadju: jabolkam 3 do 4, hruškam 3 do 6, češpljam, katerih je še vedno v veliki obilici na trgu, 1'50 do 3'50 za kg, melonom 8 do 20 za kg, cveticam, ki pojenjujejo, 0'25 do 2 Din za komad.

Lončena in lesena roba se je prodajala po običajnih cenah 1 do 100 Din za komad, brezove metle 1'75 do 5, lesene grablje 8 do 9, lesene vile 11 do 14, leseni vozički 250 do 400 Din komad.

Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo 18. t. m. so kmetje pripeljali 16 voz sena in 6 voz slane, v soboto 21. t. m. pa radi deževnega vremena niso pripeljali nič krme na trg. Cene so bile 75 do 100 Din za seno, za slamo pa 45 do 55 Din za 100 kg.

A. Šarabon

Telefon 2666 v Ljubljani Telefon 2666 priporoča

špecerijsko blago, raznovrstno žganje, mo-
ko in deželne pridelke,
raznovrstno rudninsko vodo. — Lastna
pražarna za kavo in mlin za dljave z električnim obratom
Ceniki na razpolago

USTANOVLJENO 1852

TEOD KORN

LJUBLJANA, POLJANSKA CESTA 8
(PREJE HENRIK KORN)

KROVEC, STAVBNI, GALANTERIJSKI IN OKRASNI
KLEPAR / INSTALACIJA VODOVODOV / NAPRAVA
- STRELOVODOV / KOPALIŠKE IN KLOSETNE
- NAPRAVE / CENTRALNA KURJAVA

Knjige, časopise, račune,
vizitke, etikete, memorande,
kuverte, tabele, lepake, naro-
čilnice v blokli s poljubnim
številom listov, cenike in tudi
vse druge
tiskovine
dobavlja
hitro in po
zmernih
cenah

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA

GREGORČIČEVA 23

TELEFON 2552

Lastna knjigovoznica

Za večja naročila zahte-
vajte proračune!

Veletrgovina
kolonijalne in
špecerijske robe

IVAN JELAČIN

LJUBLJANA

**ZALOGA sveže
pražene kave,
mlekih dljav in
rudninske vode.**

**Točna in solidna
postrežba!**

Zahtevajte cenik!